

שחרור ממעצר ימים – עבירת גניבה

האירוע שטופל על ידי משרדנו:

החשוד נעצר על ידי שוטרי משטרת כפר סבא, בשל חשד לכאורה שגנב תיק מבריכת רעננה. על פי החשד, החשוד היה עם אדם אחר ויחד גנבו את התיק. בעוד שהחשוד נתפס ונעצר חברו ברח ונעלם מהמקום.

המשטרה ביקשה להאריך את מעצרו של החשוד בשל חשש לשיבוש חקירה, למשך 3 ימים.

(ראה פירוט השתלשלות ותוצאות הטיפול של משרדנו בעמוד האחרון).

לא אחת אנו נתקלים בחיי היום – יום של אולם המעצרים בבתי המשפט בבקשות משטרה להאריך את מעצרו של אדם בגין עבירה כזו או אחרת, ובתגובה אינסטינקטיבית מעין חותמת גומי נשלח החשוד למעצר למשך מס' ימים וחירותו נשללת.

עם כל הצער שבדבר כך מתנהלים פני הדברים. שלא לדבר על הפגיעה הנפשית בחשוד המובא להארכת המעצר, "שכל עולמו חרב" משפחתו "אבלה" וילדיו פגועים ו"תפוי ראש". ובסופו של דיון, בית המשפט הנכבד אף מקבל את טענת המשטרה ומורה על מעצרו של אותו חשוד. כאשר הכול מתנהל בחסות דוחות סודיים שמגישה המשטרה לעיון בית המשפט.

הליך של הארכת מעצר ימים הינו הליך שמתבצע לרוב בתום חקירה ראשונית של חשוד בגין מעשה פלילי, ובטרם כתב אישום. מה שמניע את המערכת היא העובדה שמרחפת מעל המעצר הליך חקירתי וישנו יסוד סביר לחשש ששחרורו של החשוד יפגע / עלול לפגוע /או לשבש את החקירה /או החשוד עלול לסכן את שלום הציבור /או קיים חשש להתחמקות החשוד מחקירה או מהליכי שפיטה /או ישנו חשש להעלמת ראיות, להשפעה על עדים ועוד כהנה עילות מעצר נוספות אחרות שבית המשפט שוכנע שיש לנקוט הליכי חקירה שהחשוד במעצר.

להלן לשון סעיף החוק:

סמכות שופט

12. הוגשה בקשה לעצור אדם, רשאי שופט, לאחר שעיין בחומר שעליו מתבססת הבקשה, לצוות בהחלטה מנומקת בכתב, על מעצרו של אותו אדם, ובכלל זה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני לפי הוראות סימן ג' 1, או על שחרורו בערובה או ללא ערובה או בתנאים שימצא לנכון; צו מעצר יכול שיינתן בין בנוכחותו של החשוד ובין בהעדרו.

עילות המעצר לפני הגשת כתב אישום

13. (א) שופט לא יצווה על מעצרו של אדם, אלא אם כן שוכנע כי קיים חשד סביר שהאדם עבר עבירה, שאיננה חטא, ומתקיימת אחת מעילות אלה:

- (1) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מחקירה מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת;
- (2) קיים יסוד סביר לחשש שהחשוד יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור או את בטחון המדינה;
- (3) בית המשפט שוכנע, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שיש צורך לנקוט הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא כשהחשוד נתון במעצר; בית המשפט לא יצווה על מעצר לפי עילה זו לתקופה העולה על 5 ימים; שוכנע בית המשפט שלא ניתן לקיים את הליך החקירה בתוך התקופה האמורה, רשאי הוא לצוות על מעצר לתקופה ארוכה יותר או להאריכו ובלבד שסך כל התקופות לא יעלו על 15 ימים.
- (ב) שופט לא יצווה על מעצר לפי סעיף קטן (א), אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של קביעת ערובה ותנאי ערובה, שפגיעתם בחירותו של החשוד פחותה.

מעצר של נמלט ממשמורת

14. ראה שופט, על יסוד הצהרה בכתב של שוטר, כי אדם נמלט ממשמורת חוקית, יצווה על מעצרו של האדם לשם החזרתו לאותה המשמורת שממנה נמלט.

חוק סדר הדין הפלילי קובע שניתן לעצור חשוד לפני הגשת כתב אישום, למשך 30 יום לכל היותר, אך ורק אם קיים סיכון ממשי שאם החשוד יישאר חופשי הוא יסכן את שלום הציבור ו/או האדם הבודד או ישבש הליכי משפט וכו'. עצם החשד בניצוץ עבירה לא מספיק לשם המעצר. צריך להינתן הסבר לסיבות שבגללן עוצרים חשוד ושוללים את חירותו, על אחת כאשר הבקשה מתייחסת לאדם ללא עבר פלילי קודם.

להלן לשון סעיף החוק:

מעצר לפני הגשת כתב אישום

17. (א) ציווה שופט על מעצרו של חשוד בנוכחותו, לא תעלה תקופת המעצר על 15 ימים; אולם רשאי שופט להאריך, מעת לעת, את המעצר לתקופות שלא יעלו על 15 ימים; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפגוע בהוראות סעיף 13(א)(3) סיפה.
- (ב) לא יותזק חשוד במעצר ברצף אחד בקשר לאותו אירוע, לרבות המעצר ללא צו, לתקופה העולה על 30 ימים, אלא אם כן הבקשה למעצר נוסף הוגשה באישור היועץ המשפטי לממשלה.
- (ג) ציווה שופט על מעצרו של חשוד שלא בנוכחותו, לרבות מעצר לפי סעיף 14, והחשוד לא שוחרר לפני כן לפי סעיף 20, יובא החשוד בפני שופט בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-24 שעות משעת מעצרו; הובא העצור לפני שופט יחולו הוראות סעיף קטן (א).

(ד) נעצר אדם וחקירתו נסתיימה, ישוחרר מהמעצר, ואולם אם הצהיר תובע כי עומדים להגיש כתב אישום נגדו ושוכנע בית המשפט, כי יש עילה לכאורה לבקש את מעצרו עד תום ההליכים, רשאי שופט להאריך את המעצר, מטעם זה, לתקופה שלא תעלה על 5 ימים, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב).

ישנם שני סוגי מעצרים, אחת היא מעצר טרם כתב אישום ומה שמוכר בכינויו "מעצר ימים" שמטופל על ידי היחידה החוקרת, והשני **מעצר עד תום ההליכים** - זהו שלב שכבר הוגש כתב אישום יחד עם בקשת הארכת מעצר, במקביל להיות החשוד במעצר. במקרה של מעצר עד לתום ההליכים הטיפול עובר מהרשות החוקרת אל טיפולה של הרשות התובעת.

בעבירות חמורות כגון רצח, עבירת ביטחון, עבירה שבוצעה תוך שימוש בנשק חם / קר וכן עבירות סמים קשות וחמורות, **ישנה עילת מעצר סטטוטורית**, (מכוח סעיף 21(א)(1) (ג) (4) + 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996, על פיה ישנה זכות מעצר לגיטימית והחשד יכול לשמש נימוק בלעדי כעילת מעצר עצמאית בשל חזקת המסוכנות הצפויה עוד בעתיד. במקרה כזה מוטלת האחריות על הסגור ב"כ הנאשם (במעצר עד תום ההליכים מוגש כתב אישום - החשוד הופך לנאשם) האפשרות לנסות להפריך את טענת המסוכנות לעבירות אחרות.

מעצר לאחר הגשת כתב אישום

21. (א) **הוגש כתב אישום, רשאי בית המשפט שבפניו הוגש כתב האישום לצוות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים, ובכלל זה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, אם נתקיים אחד מאלה:**

- (1) בית המשפט סבור, על סמך חומר שהוגש לו, כי נתקיים אחד מאלה:
 - (א) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור הנאשם או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי משפט, להתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת;
 - (ב) קיים יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור, או את בטחון המדינה;
 - (ג) הואשם הנאשם באחד מאלה:
 - (1) עבירה שדינה מיתה או מאסר עולם;
 - (2) עבירת בטחון כאמור בסעיף 35(ב);
 - (3) עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973, למעט עבירה הנוגעת לשימוש בסם או להחזקת סם לשימוש עצמי;

(4) **עבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק קר או חם;**

(5) עבירת אלימות כבד משפחה כמשמעותו בחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991, חזקה כי מתקיימת העילה האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח הנאשם אחרת.

(2) בית משפט ציווה על מתן ערובה והערובה לא ניתנה להנחת דעתו של בית המשפט או שהופר תנאי מתנאי הערובה, או שנתקיימה עילה לביטול השחרור בערובה.

(ב) בית המשפט לא יתן צו מעצר לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן נוכח, לאחר ששמע את הצדדים, שיש ראיות לכאורה להוכחת האשמה, ולעניין סעיף קטן (א)(1), לא יצווה בית המשפט כאמור, אלא אם כן נתקיימו גם אלה:

(1) לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה;

(2) לנאשם יש סניגור, או שהנאשם הודיע שברצונו שלא להיות מיוצג בידי סניגור.

(ג) לא היה לנאשם סניגור והוא לא הודיע כאמור בסעיף קטן (ב)(2), ימנה לו בית המשפט סניגור ויחולו לעניין זה הוראות פרק ב' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי), או הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995 (להלן – חוק הסניגוריה הציבורית), לפי העניין; כל עוד לא נתמנה סניגור, רשאי בית המשפט לצוות על מעצרו של הנאשם לתקופות שלא יעלו על 7 ימים כל פעם, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלו על 30 ימים.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ב) רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנאשם או סנגורו, לדחות את הדיון, כדי לאפשר לנאשם או לסנגורו לעיין בחומר החקירה ולצוות שהנאשם יהיה במעצר לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

(ה) צו מעצר לפי סעיף זה יעמוד בתוקפו עד למתן פסק הדין, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת; על צו מעצר לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סעיף 20.

לחשוד יש, זכות להיפגש עם עו"ד טרם הדיון בבקשת המעצר. ועל המשטרה להודיע לו – לחשוד, על זכות זו. אם לא די, הרי שכבר בשלב החקירה, לבקשתו של העצור / הנחקר, להיפגש ולהתייעץ עם עורך דין, על המשטרה לאפשר לו זאת ללא כל דיחוי. מכאן שאם נחקר מבקש להיוועץ בעורך דין, המשטרה צריכה להודיע מיידית לעורך דינו של החשוד, ומוטל על המשטרה החובה (כעיקרון), להמתין עם תחילת החקירה עד להגעתו של עורך הדין ופגישתו עם החשוד. (למעט בעבירות ביטחון).

להלן לשון סעיף החוק:

זכות העצור להיפגש עם עורך דין

34. (א) עצור זכאי להיפגש עם עורך דין ולהיוועץ בו.
- (ב) ביקש עצור להיפגש עם עורך דין או ביקש עורך דין שמינהו אדם קרוב לעצור להיפגש עמו, יאפשר זאת האחראי על החקירה, ללא דיחוי.
- (ג) פגישת העצור עם עורך הדין תיעשה ביחידות ובתנאים המבטיחים את סודיות השיחה, אולם באופן המאפשר פיקוח על תנועותיו של העצור.
- (ד) נמצא העצור באותה עת, בעיצומם של הליכי חקירה או של פעולות אחרות

הקשורות בחקירה, באופן שנוכחותו נדרשת כדי להשלימם, ועריכת הפגישה עם עורך הדין ללא דיחוי, כאמור בסעיף קטן (ג), מחייבת את הפסקתם או את דחייתם למועד אחר, והקצין הממונה בדרגת רב פקד ומעלה (להלן בסעיף זה – הקצין הממונה) סבר כי הפסקתם או דחייתם עשויה לסכן, באופן ממשי, את החקירה, רשאי הוא להורות בהחלטה מנומקת בכתב, שפגישת העצור עם עורך הדין תידחה לזמן הנדרש כדי להשלים את הפעולה, ובלבד שההפסקה לא תעלה על שעות ספורות.

(ה) סבר הקצין הממונה כי פגישת העצור עם עורך הדין עלולה לסכל או לשבש מעצרים של חשודים נוספים באותו ענין, למנוע גילוי ראיה או תפישת דבר שהושג בקשר לאותה עבירה, רשאי הוא להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, שהפגישה תידחה לתקופה הנדרשת, ובלבד שהיא לא תעלה על 24 שעות משעת המעצר.

(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי הקצין הממונה בהחלטה מנומקת בכתב להורות שלא לאפשר פגישת עצור עם עורך דין, לתקופה שלא תעלה על 48 שעות משעת המעצר, אם שוכנע שהדבר דרוש לשם שמירה על חיי אדם או לצורך סיכול פשע, או שהדבר כרוך בעבירת בטחון והתקיימה עילה מהעילות המפורטות בסעיף 35(א); אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של עצור, שביקש זאת, שתינתן לו הזדמנות סבירה להיפגש עם עורך דין לפני שיובא לבית המשפט בענין מעצרו.

פגישה עם עורך-דין בעבירות בטחון

35. (א) ביקש עצור, החשוד בעבירת בטחון, להיפגש עם עורך דין, או ביקש עורך-דין

שמינהו אדם הקרוב לעצור, להיפגש עם עצור כאמור – יאפשר הממונה את

הפגישה בהקדם האפשרי, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

- (1) הפגישה עלולה לשבש מעצרים של חשודים אחרים;
- (2) הפגישה עלולה להפריע לגילוי ראיה או תפישתה, או לשבש את החקירה בכל דרך אחרת;
- (3) מניעת הפגישה דרושה כדי לסכל עבירה או כדי לשמור על חיי אדם. אין כאמור בסעיף קטן זה כדי למנוע דחיית פגישה לפי סעיף 34(ד) וסמכות הקצין הממונה, הקבועה באותו סעיף, תינתן לממונה לפי סעיף זה.

(ב) בחוק זה, "חשוד בעבירת בטחון" – מי שחשוד בעבירה לפי אחד מאלה:

- (1) סימן ב' או סימן ד' בפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן סעיפים 143, 144, 146 ו-147 לחוק האמור;
- (2) תקנות 58, 59, 62 ו-64 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;
- (3) עבירת טרור חמורה כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016;
- (4) חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954 למעט סעיף 7ג לחוק האמור;
- (5) (נמחקה);

או מי שעצור לפי חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-

1967, והוא חשוד בעבירה שאילו נעברה בישראל הייתה אחת מהעבירות

המנויות בפסקאות (1) עד (5).

(ג) דחיית פגישת עצור עם עורך דין לפי סעיף קטן (א) לא תעלה על 10 ימים והיא תהיה מטעמים שיירשמו; הודעה על דחיית הפגישה תימסר לעצור, ולפי בקשתו תימסר הודעה על הדחייה ועל תקופת הדחייה לאדם קרוב לו שהעצור נקב בשמו.

(ד) נשיא בית המשפט המחוזי רשאי להורות שעצור לא ייפגש עם עורך דין או להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (ג), אם הוגשה בקשה לכך, באישור היועץ המשפטי לממשלה, ואם התקיימה עילה מן העילות המפורטות בסעיף קטן (א); ובלבד שסך כל התקופות שבהן נמנעה הפגישה עם עורך דין לא תעלה על 21 ימים; בקשה לפי סעיף קטן זה, תידון במעמד צד אחד בלבד, ומטעם המבקש יתייצב שוטר בדרגת רב פקד ומעלה; על החלטה לפי סעיף קטן זה, רשאים הצדדים לערור לפני בית המשפט העליון שידון בעניין בשופט אחד.

(ה) נדחתה פגישת חשוד עם עורך דין, לפי סעיף קטן (א), רשאי החשוד לערור על ההחלטה לפני נשיא בית משפט מחוזי, ובהעדרו – לפני סגן הנשיא של בית משפט מחוזי; על החלטת בית המשפט ניתן לערור לפני בית המשפט העליון שידון בעניין בשופט אחד.

(ו) הדיון בערר לפי סעיף קטן (ה) יתנהל בהעדר העצור אלא אם כן ציווה בית המשפט כי הדיון יתקיים בנוכחותו.

(ז) הדיון בערר או בבקשה למעצר או לשחרור של העצור, שפגישתו עם עורך דין נדחתה לפי סעיף זה, יתקיים עם העצור וסנגורו בנפרד, באופן שיימנע הקשר ביניהם, אלא אם כן החליט השופט, מטעמים שיירשמו, כי אין בקיום הדיון בנוכחותם של העצור וסנגורו יחדיו, כדי לסכל את מטרת דחיית הפגישה.

(ח) ההליכים לפי סעיפים קטנים (ו) ו-(ז) יהיו בהתאם לתקנות שיתקין שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(ט) בדיון לפי סעיפים קטנים (ו) ו-(ז) רשאי בית המשפט לקבל ראייה, לרבות ראייה בדבר הטעמים שנרשמו למניעת הפגישה, אף שלא בנוכחות החשוד או סנגורו או בלי גלגלתה להם, אם שוכנע שגילוי הראייה לחשוד או לסנגורו, עלול לפגוע בביטחון המדינה או לסכל את החקירה; הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראייה לפי פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

(י) החליט בית המשפט לאפשר את הפגישה בין עורך דין לבין עצור, לפי סעיף זה, והודיע נציג המדינה במעמד מתן ההחלטה, על רצון לערור עליה, רשאי בית המשפט לצוות על השהיית הפגישה לתקופה שלא תעלה על 48 שעות. לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות.

(יא) ביקש עצור כאמור בסעיף קטן (א) למנות לעצמו סניגור ונמנע הדבר ממנו, רשאי הוא לעתור על כך לבית המשפט המחוזי והדיון בעתירתו יתקיים בפניו תוך 48 שעות מהגשת העתירה.

(יב) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הביטחון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף זה, לרבות קביעת הממונה לעניין סעיף זה.

הליך המעצר ימים, הוא הליך בעייתי משום שהוא איננו שוויוני. כלומר, ברמה הפרקטית, החוקר מהיחידה החוקרת טוען בפני כבוד בית המשפט את טענותיו על בסיס חומר חקירה המצוי ברשותו (כולל עדויות של עדים נוספים ומסמכים) שעל פיהן קיימת עילה למעצרו של החשוד, בעוד שלעומת החוקר, לעיני החשוד וסנגורו החומר אינו חשוב וגלוי כלל בשלב זה. (זכות עיון רק בהגשת כ"א), יוצא איפוא, שהסנגור / העו"ד שמייצג את החשוד בהליך המעצר מתבסס אך ורק על מה שהחשוד סיפר לו.

ובכל זאת, בשל חוסר השוויון והאיזון בהליך, המחוקק קבע מסי אופציות שיצמצמו את הפערים. אחת: זה עצם קיומו של ההליך / דיון המעצר. (כלומר אין סמכות לעצור אדם / חשוד מעבר ל- 24 שעות אלא באישור ופיקוח בית המשפט במסגרת הליך דיוני) והאיזון השני: מתן אפשרות לסנגור לחקור את השוטר על דוכן בית המשפט לעיני השופט.

מבחינת המשטרה, הרחקתו של חשוד ומעצרו הוא פתרון קל ויעיל. ולכן, בית המשפט צריך לאזן בהחלטתו עם חזקת החפות וזכות היסוד לחירות. שנפגעות פגיעה אנושה דווקא בעת הליכי המעצר. משום שבקשת המעצר נעשית בדרך כלל, על יסוד חשדות בלבד.

מלבד החשיבות הרבה בייצוג חשוד בהליך מעצר על ידי עורך דין פלילי (כפי שעוד יפורט בהמשך), היתרון בחקירת עורך הדין / הסנגור את חוקר המשטרה (טוען המעצרים / החוקר), במסגרת הליך הארכת המעצר לעיני בית המשפט על דוכן העדים, היא על מנת לנסות לדלות את הראיות הקיימות באמתחתה של היחידה החוקרת, ולאפשר לסנגור להאיר מתוכן נקודות בעייתיות בחקירה, להאיר חורים, כשלים ופגמים, ולהפנות את תשומת לב בימ"ש לדברים הבעייתיים, בתקווה שעל ידי כך, בית המשפט השתכנע שבקשת מעצרו של החשוד המוגשת בפניו מיותרת ויש לשחרר את החשוד לאלתר או לכל הפחות, לשחררו בתנאים – שחרור בערבות ו/או בתנאים מגבילים, כגון: תחת מעצר בית הרחקה מהזירה ו/או מהקורבן וכיוצא בזה.

להלן לשון סעיף החוק:

סדרי דין

15. (א) בקשת מעצר תוגש בכתב על ידי שוטר ותיתמך בהצהרתו שלאחר אזהרה או בתצהיר;

(1) בבקשה יצוינו –

- (א) העובדות המקנות סמכות לבית המשפט;
- (ב) תמצית העובדות והמידע שעליהם מבסס המצהיר את בקשת המעצר;
- (ג) עילת המעצר;
- (ד) פרטים על מעצרים קודמים ועל בקשות מעצר קודמות הנוגעים לאותו ענין והמתייחסים לחשוד, והחלטות בית משפט בהן.

(2) לבקשה יצורפו –

- (א) העתקים מבקשות המעצר הקודמות באותו ענין;
- (ב) הפרוטוקולים של דיוני בית המשפט בבקשות המעצר הקודמות;
- (ג) חומר חסוי, לעיון בית המשפט בלבד, לרבות החומר החסוי

שהוגש בדיונים קודמים של בית המשפט.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי שופט לדון בבקשה דחופה, גם ללא המסמכים שבסעיף (א)(2), אם נחה דעתו שיש ברשותו המידע הנדרש למתן ההחלטה, ומטעמים מיוחדים; בדיון לפי סעיף זה לא תעלה תקופת המעצר על 24 שעות.

(ג) החומר הנוגע לבקשת המעצר או מידע שעליו מתבססת בקשת המעצר וכל חומר הנמסר בהליך לפי סעיף קטן (ה) יועמדו לעיון השופט בלבד; החומר יסומן ויוחזר לשוטר לאחר העיון.

(ד) השופט רשאי לחקור את השוטר על בקשתו; היה הדיון בפני החשוד, רשאי אף הוא או סנגורו לחקור את השוטר.

(ה) ביקש שוטר כי תשובתו לשאלה תובא לידיעת בית המשפט בלבד, או ביקש לפרט בפני בית המשפט בלבד עובדות או מידע שעליהם מתבססת בקשת המעצר, ימסור לבית המשפט, בכתב, את התשובה ואת הנימוקים לבקשתו; בית המשפט רשאי להיענות לבקשה ולהסתמך על החומר המוגש לו בדרך זו אם מצא כי מתן התשובה או גילוי העובדות או המידע בנוכחות החשוד וסנגורו עלולים לפגוע בחקירה או באינטרס ציבורי חשוב אחר; התשובה החסויה תסומן, תוחזר לשוטר לאחר העיון והדבר יירשם בפרוטוקול. החליט השופט שלא להיעתר לבקשה בדבר אי-גילוי של החומר רשאי השוטר להודיע כי הוא חוזר בו מהגשת החומר שאליו מתייחסת השאלה ומשעשה כן לא יועמד החומר לעיון החשוד וסנגורו, והשופט יתעלם ממנו לצורך החלטותיו.

(ו) לשם החלטותיו בבקשת מעצר, רשאי השופט להיזקק לראיות אף אם אינן קבילות במשפט.

(ז) הדיון יתועד בפרוטוקול, מבלי לגלות תוכנו של חומר חסוי, והפרוטוקול יימסר לצדדים.

(ח) דיון בבקשת מעצר שלא במעמד החשוד יתקיים בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה השופט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

שופט לא יצווה על מעצר אם ניתן להשיג את מטרתו בדך אחרת של תנאי שחרור שפוגעים פחות בחירות (כשהיה בעיר אחרת, ערובה וכו'). כלומר, ביהמ"ש **מיוזמתו יבדוק ולשקול** חלופת מעצר אף אם לא התבקש לכך.

להלן לשון סעיף החוק:

עילות המעצר לפני הגשת כתב אישום

13. (א) שופט לא יצווה על מעצרו של אדם, אלא אם כן שוכנע כי קיים חשד סביר שהאדם עבר עבירה, שאיננה חטא, ומתקיימת אחת מעילות אלה:

(1) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מחקירה מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת;

(2) קיים יסוד סביר לחשש שהחשוד יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור או את בטחון המדינה;

(3) בית המשפט שוכנע, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שיש צורך לנקוט הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא כשהחשוד נתון במעצר; בית המשפט לא יצווה על מעצר לפי עילה זו לתקופה העולה על 5 ימים; שוכנע בית המשפט שלא ניתן לקיים את הליך החקירה בתוך התקופה האמורה, רשאי הוא לצוות על מעצר לתקופה ארוכה יותר או להאריכו ובלבד שסך כל התקופות לא יעלו על 15 ימים.

(ב) שופט לא יצווה על מעצר לפי סעיף קטן (א), אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של קביעת ערובה ותנאי ערובה, שפגיעתם בחירותו של החשוד פחותה.

העונש:

בבסיסו של המשפט הפלילי הוא הליך שנועד תחילה לטפל בבעיות חברתיות ולתת מענה חוקי למניעת נזקים חברתיים. ובכל זאת, הליך מעצר ימים לא נועד לשם הענשת החשוד ולא על מנת להרתיע אחרים שלא יעברו עברות.

המשפט הפלילי צריך לשרת מטרה מסוימת שלאותה מטרה צריכה להיות תכלית ברורה שהיא להגן על החברה ולשמור על איכות החיים של החברה כולה. לעיתים, הדרך להגן על המטרות שלשמע נועד המשפט הפלילי הוא בדרך של חינוך, הרתעה וענישה שמופעלת כלפי עובר העבירה בחוק שנקבע וניסיון למנוע עבירות נוספות אחרות. למטרה זו צריכה להיות תכלית.

תכלית המשפט הפלילי למנוע נזקים חברתיים. התפיסה המקובלת שמטרה הזו מושגת על ידי חינוך. המשפט הפלילי בשונה מהחינוך נוקט בטכניקה אחרת – הקוד הפלילי – הענישה, על מנת להרתיע את הציבור מפני ביצוע עבירות פליליות עתידיות.

כדי להגשים את המטרה החברתית למניעת נזקים, נקבעו כללים שלעיתים פוגעים באזרח – פוגעים באדם – בפרט, כדי להגן על החברה – הכלל. חלק מההליך הינו מתן אפשרות חוקית למשטרה לאסוף ראיות על מנת לבסס חשד כלפי החשוד הפוטנציאלי, גם במחיר של מעצר החשוד ופגיעה בחרותו.

כאמור, הליך המעצר איננו לשם ענישה. אלא בשל הצורך לאפשר למשטרה לאסוף ראיות ולבסס חשד כלפי החשוד. כלומר, המגמה היא השגת מטרה מסוימת בין היתר על מנת למנוע נזקים עתידיים ברמה החברתית. פעמים מדובר פשוט, בפגיעה באחד לצורך מניעת פגיעה באחר. "גורמים נזק לאחד, כדי למנוע נזקים לאחרים".

ייצוג על ידי עורך דין / סנגור בעת דיון בהארכת מעצר איננו דבר של מה בכך, ובוודאי לא פעולה טכנית. לעורך הדין יש חשיבות רבה הן להליך הספציפי והן להמשך יתר ההליכים עד לסיום הפרשה בגינה נעצר החשוד. הבקשה למעצר היא הבסיס לאיזון-היא תנאי מתחייב וחשוב, מהן מוגדרות גבולות המחלוקת והטענות המיוחדות ביחס אליהם אנו פועלים. תפקידו של עורך הדין

להאיר את תשומת לב בית המשפט הן לגבי אופן ההליך וחוקיותו, וכמובן לשכנע ראייתית שאין החשוד קשור לחשדות המיוחסות לו, ובכל מקרה הצורך המידי למעצרו של החשוד, אלא ההפך, הוא צריך להיות משוחרר לביתו.

מכאן, שהאפשרות שנתן המחוקק לחקירת שוטר / חוקר בהליך מעצר ימים בבית המשפט תכליתה כאמור, להסיק ולשכנע שאין צורך בשהייתו של החשוד במעצר וניתן לשחררו לחופשי או לכל הפחות לשחררו לחלופת מעצר.

דוגמה לטיפול במשרדנו:

החשוד עוכב על ידי משטרת כפר סבא לצורך חקירה בגין גניבת תיק מתוך בריכה עירונית בעיר כפר סבא. העבירות שיוחסו לחשוד הינו גניבת תיק שהכיל כסף וטלפון נייד - סמארטפון, יחד עם חברו. החבר נמלט מהמקום ולא ניתן היה לאתר. טרם חקירת החשוד, הוא קיבל ייעוץ משפטי מעורך הדין דרשן הכהן אורי.

החשוד נחקר במהלך כל הלילה והכחיש מכל וכל את המיוחס לו – גניבה – בניגוד לסעיף 384 לחוק העונשין 77. לטענת המשטרה קיים חשש לשיבוש הליכי חקירה - חשש שעם שחרורו של החשוד הוא יתאם גרסאות עם חברו הנמלט. וזאת לכשעצמה עילה מספיקה להמשך מעצרו.

להלן לשון סעיף החוק:

דין הגונב

384. הגונב, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע לגניבה עונש אחר מחמת נסיבותיה או מחמת טיבו של הדבר שנגנב.

על פי הבקשה להארכת מעצר שהוגשה לבית המשפט השלום בפתח תקוה ביום 23/7/13, **ביקשה המשטרה להאריך את מעצרו של החשוד למשך 3 ימים**. לעיון בית המשפט הוגשו מסמכים סודיים יחד עם כל חומר החקירה.

במהלך הדיון התעקשה המשטרה לשכנע את בית המשפט שאכן לחשוד הנ"ל יש חלק בעבירה המיוחסות לו יחד עם אחר, המעורב הנוסף נמלט וטרם נחקר, ולכן קיים חשש ששחרורו של החשוד יוביל לשיבוש חקירה.

נציג המשטרה, ניסה להוכיח לבית המשפט באמצעות מסמכים **ודוחות סודיים** בצורך בצדקת דבריו ושטובת החקירה ולמען הציבור יה הנכון שהחשוד ישהה 3 ימים במעצר מאחורי סורג ובריה, ויהיה זה נכון וצודק אם בית המשפט יענה לבקשה במלואה ויאריך את מעצרו של החשוד הנ"ל כמבוקש בבקשה להארכת המעצר.

במהלך הדיון תוך כדי חקירת נציג המשטרה בדבר בקשתו להארכת המעצר, הצליח עו"ד דרשן תוך ולשכנע את בית המשפט שאין טעם בהארכת מעצרו של החשוד, וניתן להסתפק בחלופה שתקטין את הפגיעה בחירותו של החשוד בדרך של חלופת מעצר.

בסופו של דיון, בית משפט אימץ את המלצת עו"ד דרשן ושחרר את החשוד למעצר בית למשך שלושה ימים בלבד. מיום 23.7.2013 ועד 26.7.2013.

ובכך הסתיים לו הליך הארכת המעצר של החשוד, מבלי שבילה ולו לילה אחד אחורי סורג ובריח במעצר. החשוד שוחרר לביתו באותו היום.

- רצ"ב לעיון העתק בקשה להארכת מעצר + פרוטוקול דיון בית משפט + החלטת בית המשפט.

44878-07.13

בית משפט השלום
פנה תקווה
23-07-2013
נתקבל / נבדק

**בקשה להוצאת צו מעצר
בנוכחות החשוד/ים**

היחידה : תחנת כפר סבא שרון
תאריך : 23/07/2013
מס' התיק : פ.א. 325031 / 2013
מס' תיק מסוף : 5140 - 6149 - 13 - 4
מס' תיק להקלדה : 05140061492013

לכבוד
בימ"ש ב- פ"ת

פרטי החשוד / ים :

מיקוד	מען	תאריך לידה	שם האב	שם פרטי	שם משפחה	מס' זהות
	רעננה					312479959

1. **סמכות מקומית :**
- העבירה נעברה, כולה או מקצתה, בתחום השיפוט של בימ"ש זה.
 - היחידה הממונה על חקירת העבירה נמצאת בתחום שיפוט של בימ"ש זה.
 - האדם עצור באזור שיפוט של בימ"ש זה ולא ניתן להביאו לבימ"ש כאמור לעיל עקב נסיבות מיוחדות כדלקמן :

2. פרטי העבירה(ות) :

אתמול נעצר החשוד בגין גניבת רכוש מברכה העירונית רעננה

3. העובדות המהוות בסיס לחשד כנגד החשוד(ים) :

תיק החקירה

4. מצורף בזה חומר חסוי (לידי השופט/ת בלבד) : כן לא

5. סעיף (ני) האישום :

האשמה	שם החוק	עבירה נגזרת	סעיף האשמה	סעיף משנה	סמל
גניבה	חוק העונשין, תשל"ז - 1977		384		100

6. הנייל טרם נעצר (ו) .
 הנייל נעצר(ו) בתאריך: 22/07/2013 בשעה: 20:27 באשמה(ות) דלעיל.

7. עילת המעצר (לפי החלופות בסעיפים 13 ו- 14 לחסד"פ מעצרים)

שיבוש חקירה

44878-07-13

8. פרטים על מעצרים קודמים, על בקשות מעצר קודמות הנוגעות לאותו עניין ועל החלטות בימ"ש בהן.

רצ"ב המסמכים כאמור לעיל. לא צורפו המסמכים כאמור לעיל מהסיבה:

9. הנני מבקש להוציא נגד הנ"ל צו מעצר למשך 3 ימ"ט לצורך ביצוע הפעולות כדלקמן:

להמשך פעולות לביצוע _____

10. אינני מתנגד לשחרורו (ם) בערבות _____ ואבקש להתנותו בתנאים) כדלקמן:
 התייצבות במשטרה לפי דרישה אין לצאת את הארץ לפני גמר המשפט
 הפקדת דרכון אחר, פרט:

11. (למלא סעיף זה רק בהארכת מעצר)

א. הודעה על מועד הדיון ומיקומו נמסרה **btanf בתאריך** בשעה
ב. העתק מבקשה זו נמסר **btanf בתאריך** בשעה
במקום: ע"י (שם המוסר):

פרטי המבקש:	רסב	אברהם	זריהן	חוקר	פרטי המבקש:
531384	דרגה	שם פרטי	שם משפחה	תפקיד	531384
מס' אישי				חתימה	

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 יולי 2013

מ"י 44878-07-13 מדינת ישראל נ' [redacted]

1

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו
מדינת ישראל
המבקשים

נגד

[redacted]

החשודים

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25

נוכחים:
נציג המבקשת: רנייג מנחם מנקי
ב"כ החשוד: עו"ד דרשן הכהן אורי
החשוד: באמצעות שבי"ס

פרוטוקול

נציג המבקשת:

מגיש לבימ"ש את תיק החקירה והמזכר הסודי מסומן במ/1.

מפנה את בימ"ש למסמך מסומן במ/2.

נציג המבקשת משיב לשאלות ב"כ החשוד:

ש. מה מייחסים לחשוד?

ת. עבירה של גניבה. הוא גנב.

ש. יש לו עבר פלילי? הרשעות?

ת. לא.

ש. הוא לא נעצר פעם.

ש. פעולות 1, 2, 3, ו-6 ניתנות לשיבוש.

ש. הוא נחקר?

ת. כן.

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 יולי 2013

מ"י 13-07-44878 מדינת ישראל נ' [redacted]

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32

א. ש מסר גרסה?

ת. כן.

ש. [redacted] של מי שהיה איתו בבריכה?

ת. כן.

ש. מה הוא גנב?

ת. גבינת תיק עם כל מני דברים. תיק עם פלאפונים.

ש. התיק של ארז?

ת. מופיע בפני בימ"ש.

ש. החקירה מסר תיאור מדויק של מי שהיה איתו?

ת. הוא מסר את מה שמסר, מפנה את בימ"ש לדוח הפעולה.

ש. נכון שהיו מצלמות?

ת. כן.

ש. הסתכלת על התמונות?

ת. מפנה את בימ"ש לדוח.

ש. מישהו ראה את התמונות?

ת. מופיע בפני בימ"ש.

ש. יש תיאור של מי שגנב?

ת. כן.

ש. אתה יודע מה התיאור?

ת. מופיע בפני בימ"ש.

ש. זה שגנב היה עם חולצה זהירה?

ת. מבקש לא לענות על השאלה.

הערת בימ"ש:

החשוד לובש חולצה בצבע ורוד אפי סק

המשך:

ש. איך החשוד הגיע למשטרה?

ת. מפנה לתיק החקירה.

ש. באתם לקחת אותו?

ת. הוא בא לבד.

ש. מה הוא בא לבד?

ת. לא יודע למה.

ש. הוא בא לבד, כי התקשרו אליו הוא מבקר קבוע בבריכה אמרו לו לבוא?

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 יולי 2013

מ"י 13-07-44878 מדינת ישראל נ' שלום

ת. לא מכיר את הגרסה הזאת.

ש. אתה יודע מתי הגיע למשטרה

ת. בשעה 04:55 התבצעה חקירה. הוא נעצר בשעה 20:35.

ש. משעה 20:35 עד הרגע שנעצר, איזה פעולות עשיתם לאתר? תצביע על הפעולות שעשיתם לחפש

את הבחור שהוא חשוד?

ת. אני לא יודע להגיד מה היה.

ש. הוא בן ערובה לתפוס את הבחור השני?

ת. מפנה לתיק החקירה.

ש. הוא נניח וכבר משעה 20:00 חשדתם שגנב, ערכתם חיפוש בבית? לאשש? לאמת?

ת. מופיע בפני בימ"ש. לא עשינו בבית שלו חיפוש

ש. את הבחור השני תיפשת?

ת. אין לי אינדיקציה.

נציג המבקשת מסכם:

חוזר על האמור בבקשה.

ב"כ החשוד מסכם:

החשוד יוכל להשתחרר לחלופה לבית. החשוד הוא חייל. הוא בחופשה עד ליום ראשון.

אביו של החשוד כאן.

מר [redacted] ת.ז. [redacted] 02-2370007 לאחר שהוזהר כחוק:

אני אביו של החשוד. אני גר ברת ב פרץ 27 רעננה. אני נעדר עבר פלילי. אני יכול לשמור עליו במעצר

בית מלא. האמא בבית. הטלפון שלי: 050-2370000

החלטה

לפני בקשה למעצרו של החשוד למשך 3 ימים.

לחשוד מיוחסת עבירה של גניבה.

על פי הנטען בבקשה אתמול גנב לכאורה החשוד תיק מהבריכה העירונית ברעננה.

עיון בתיק החקירה מעלה קיומו של חשד סביר לביצוע העבירה, אם כי לא ניתן אף לשלול את טענת

החשוד לפיה החשד מתייחס בחלקו או בעיקרו, לאדם אחר אשר היה עמו ואשר זהותו ידועה

למשטרה.

בכל הנוגע לעילת המעצרהי שקיימת עילת מעצר של חשש לשיבוש החקירה וזאת בשים לב לכך

שהאדם האחר טרם אותר וטרם נחקר.

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 יולי 2013

מ"י 13-07-44878 מדינת ישראל נ' [redacted]

1 על אף קיומה של עילת המעצר נדרש בית המשפט לבחון האם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך
2 שפגיעתה בחירותו של החשוד פחותה. בשים לב לכך שהחשוד נעדר כל עבר פלילי קודם, והינו חייל
3 בחופשה ובשים לב לכך שהמפקח המוצע, אביו של החשוד, הינו [redacted], סבורני כי ניתן
4 ליתן אמון בחשוד שלא ישבש את החקירה.
5 אשר על כן אני מורה על שחרורו של החשוד בתנאים כמפורט להלן:

6 1. מעצר בית מלא בביתו בכתובת [redacted] רעננה. וזאת בפיקוח אביו מ [redacted] ת.ז.

7 2. מעצר הבית יהיה עד ליום 26.7.13 שעה 14:00.

8 3. איסור יצירת קשר עם המעורב הנוסף בפרשה וזאת בין במישרין בין בעקיפין לרבות
9 באמצעות הטלפון.
10 4. איסור כניסה לבריכה העירונית ברעננה למשך 30 ימים.

11 ככל שאמנן של החשוד תבקש לשמש כמפקחת נוספת, הרי שהיא תתייצב בפני הקצין הממונה אשר
12 ישקול בנושא בהתאם לסמכותו.
13 להבטחת תנאי השחרור ינתנו הערבויות הבאות:

14 א. התחייבות עצמית בסך 10,000 ₪.

15 ב. ערבות צד ג' בסך 10,000 ₪.

16 לא יעמוד החשוד בתנאים האמורים יותר במעצר ויובא בפניי תוך 24 שעות.

17 יפר החשוד תנאי מהתנאים האמורים ייעצר ויובא בפני שופט תורן תוך 24 שעות.
18
19
20

21 ניתנה והודעה היום ט"ז אב תשע"ג, 23/07/2013 במעמד הנוכחים.
22

עמי קובו

עמי קובו, שופט

23
24
25
26
27
28
29
30